

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

Academic Administration of Srithep Prachasarn School under the Secondary
Educational Service Area Office Phetchaboon

ณัฐสุดา ทำพล¹

ดร.บุญจักรวาล รอดบำเรอ²

Natsuda Thampon¹

Dr. Boonjakwan Rodbamreo²

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

Abstract

The objective of this study was to examine academic administration and to propose guidelines for improving academic administration at Srithap Prachasarn School. The sample group consisted of teachers from Srithap Prachasarn School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office, Phetchabun. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.085. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings revealed that. 1. The academic management of Srithep Prachasarn School, under the Phetchabun Secondary Education Service Area Office, both overall and in specific areas, was at a high level. 2. To propose effective guidelines for enhancing academic administration at Srithep Prachasarn School.

Keywords: Srithap Prachasarn School; Belonging to the Phetchabun Secondary Education Area Office

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ และเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.085 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพ ประชาสรรค์

คำสำคัญ : โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 มีขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ วิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป ซึ่งทราบกันว่าการบริหารงาน วิชาการนั้นถือเป็นหัวใจหลักที่ใช้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการนั้นเกี่ยวข้องกับคุณภาพ ของผู้เรียน มีเป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นมีคุณธรรม จริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นพลเมืองดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข(จิตติมา วรณศรี. 2557: 3) ส่งผลทำให้การศึกษาสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศแต่ละ หอสมุดมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Central Library ยุคแต่ละสมัย เมื่อสภาพสังคมปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งก่อให้เกิดแรงผลักดันที่จะทำ ให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันกับสถานการณ์ ด้วยเหตุนี้ แนวคิดในการ บริหารการ จัด การศึกษาระดับสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อ เจตคติและพฤติ กรรมการบริหาร รวมถึงการจัดการเรียนการสอน จึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่ เป็นหัวใจ สำคัญของสถานศึกษา เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพและมาตรฐานของ การศึกษาที่ต้องดำเนินงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและเป็นพันธกิจการบริหารงานที่สำคัญของการบริหาร สถานศึกษาตามที่รัฐได้มุ่งกระจายอำนาจในการบริหาร จัดการไปให้สถานศึกษา ให้มากที่สุด สถานศึกษาดำเนินการ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง กับความต้องการ ของผู้เรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ ส่วน เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และ กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ในการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนได้อย่าง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553: 7) อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรของสถานศึกษาส่วนใหญ่จัด โครงสร้างที่ไม่เหมาะสมกับสภาพความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ปัญหาการขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์โครงสร้างการจัดทำสาระการ เรียนรู้ พื้นฐาน สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ครูผู้สอนขาดเอกสารและสื่อสำหรับศึกษาค้นคว้าเพื่อทำแผนการ เรียนรู้และ กิจกรรมการสอน ครูผู้สอน ไม่เข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอน ส่วนมากจะสอนตามตำรา และ การนิเทศติดตามอยู่ในเกณฑ์น้อย (กุลธิดา เลนุกุล. 2554: 22) ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ (แววยอรี ลา เตะ. 2558: 5-6) ที่พบว่า ผู้บริหารไม่เข้าใจงานวิชาการ อย่างถ่องแท้ ระบบงานไม่เป็นระเบียบ ผู้บริหารหรือ ผู้นิเทศ มีภาระงานอื่นมากไม่สามารถนิเทศและ ติดตามได้สม่ำเสมอตลอดจนผู้นิเทศไม่สามารถนิเทศได้ทั่วถึงผู้นิเทศยังเข้าใจ หลักสูตร ไม่ชัดเจนใน เรื่องการวัด และประเมินผลการศึกษา ปัญหาครูผู้สอนไม่เข้าใจวิธีวัดผลตามสภาพจริง ครูผู้สอนยังไม่กล้าออกแบบวัดผล ตลอดจนครูผู้สอนขาดคู่มือใช้วัดผล นอกจากนี้ผลการวิจัยของ (มูนา จารง. 2560: 4) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่าย ตลิ่งชัน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอีกปัจจัยสำคัญ นอกจากมีวิธีแบ่งงานที่เหมาะสมกับคนแล้ว ต้องติดตามบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น วิธีที่จะจัดการศึกษาให้ มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพนั้นต้องใช้เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนการบริหารงาน วิชาการจึงเป็นวิธีการหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่จะส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการพัฒนาการสอนของครูให้เอื้อต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน จุดมุ่งหมาย ของการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนคือมุ่งพัฒนาบุคลากรให้ได้รับ ความรู้ความสามารถ ในการพัฒนางาน ปฏิบัติงาน ซึ่ง หมายถึง งานการเรียนการสอนโดยปรับปรุง เทคนิควิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนอกจากนี้งานวิชาการเป็น กระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา คนและพัฒนางานให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นองค์ประกอบ

สำคัญที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพถึงระดับที่พึงประสงค์ มีขอบข่ายการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นรักษาควบคุมมาตรฐานการศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นกิจกรรม ที่ซับซ้อน ยุ่งยาก เพราะเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายและเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมาก ที่มี ความสามารถต่างกัน แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนในด้านงานวิชาการอย่างดีก็ตามแต่ครูก็จะต้อง ปรับปรุงฝึกฝนอยู่เสมอขณะทำงานในสถานการณืจริง เนื่องจากครูต้องปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ

โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในปัจจุบัน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ มีปัญหาด้านติด 0, ร, มส เป็นจำนวนมากส่งผลให้ไม่สำเร็จการศึกษาอาจเนื่องจากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ มีปัญหาด้าน 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผลการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อนำผล ที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์และประสบผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
- 2 เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพ ประชาสรรค์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาขอบข่ายการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.2 การจัดการเรียนรู้ 2.3 การวัดและประเมินผลการศึกษา 2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2.5 การนิเทศการศึกษา 2.6 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 60 คน

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2555: 11) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน ที่ หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์หรือจุดหมายปลายทาง ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ คำว่า การบริหาร เป็นคำที่นิยมใช้ในการบริหารภาครัฐ โดยหน่วยงาน ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ การบริหารนำไปใช้กันอย่างกว้างขวางอย่างน้อย ในหน่วยงาน ซึ่ง จัดแบ่งตามวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหน่วยงาน ได้แก่การ

บริหารงาน ของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคธุรกิจ หน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ หน่วยงานระหว่างประเทศ หน่วยงานที่เรียกว่า องค์กร ตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานภาคประชาชน

จตุณี แก้วเย็น (2556: 2) ได้กล่าวว่า การบริหารหรือการจัดการเป็นกระบวนการ ทำงานกับคนและโดยคน เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร เพราะฉะนั้นการบริหารเป็นศิลปะ ในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ หมายความว่า ผู้บริหารไม่ใช่ผู้ปฏิบัติแต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดหมายขององค์กรหรือตรงตามจุดหมาย ที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้วการบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์นำทรัพยากรการบริหาร มาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการบริหาร หมายถึง การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคธุรกิจ หน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ หน่วยงานระหว่างประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ณัฐนิกรณ พิลิก (2561: 60) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง แผนหรือ โปรแกรม ประสบการณ์ เทคนิคที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่คาดหวัง ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ความรู้และการประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและ แผนการศึกษาแห่งชาติและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ภาวณี อารงเลิศฤทธิ์ (2553: 53-54) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรระดับ สถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาของชาติและตามความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุ เจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจึงมีภารกิจสำคัญ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้ร่วมกันเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน ด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษา ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 2) เพื่อศึกษาระดับการของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย 2) ระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในระดับค่อนข้างสูง คือ ด้านครูผู้สอน ($r = .65$) ในระดับปาน

กลาง คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($r = .59$) ด้านผู้บริหาร ($r = .55$) ด้านงบประมาณ ($r = .42$) ด้านอาคารสถานที่ ($r = .41$) ในระดับต่ำ คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($r = .30$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .75 สามารถพยากรณ์ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 57 ($R^2 = 0.57$)

สุกัญญา นิมพันธุ์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษา ระดับความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษากับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 3) เพื่อสร้าง สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในระดับสูง คือ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 3) สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา พบว่าปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ปัจจัยเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะ ของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถ พยากรณ์ร่วมกันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.81 สามารถ พยากรณ์การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 66.00

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และครูเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหาร ถ้าผู้บริหารสามารถที่จะบริหารงานวิชาการได้อย่างดีแล้วก็จะช่วยทำให้การบริหารงานในด้านอื่น ๆ เป็นไปตามเป้าหมายได้ สามารถที่จะสร้างนักเรียนให้เป็นไปตามที่การศึกษาชาติต้องการ ในบทนี้เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล การศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยใช้วิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาและทบทวนเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 100) โดยมีเกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating –Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ 1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ประชากร ซึ่งเป็นของครูโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน 2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ ซึ่งเป็นของครูโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ จากเอกสารตำราต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2. ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 3. เสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม 4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสม ในการใช้ภาษา โดยใช้วิธีหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ คือ ระหว่าง 1.00 5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ถูกสุ่มเป็นตัวอย่างในโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.085 6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจน และความเหมาะสมในการใช้ภาษา และมีความสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รับแบบสอบถามกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) บุญชม ศรีสะอาด (2545: 100) โดยมีเกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating –Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	48	80
สูงกว่าปริญญาตรี	12	20
รวม	60	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ประสบการณ์น้อย	28	46.67
ประสบการณ์มาก	32	53.33
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 60 คน มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80 มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และมีประสบการณ์ในการทำงานมาก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพ ประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์		μ	σ	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร				
1	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำโครงสร้างหลักสูตร	4.46	0.439697	มาก
2	ผู้บริหารมีการนำหลักสูตรของสถานศึกษามาใช้จริง	4.80	0.4	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรของ สถานศึกษา	3.83	0.469929	มาก
4	ผู้บริหารมีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมอยู่ เสมอ	4.75	0.515321	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้				
5	จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.36	0.465176	มาก
6	จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระฯ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.70	0.458258	มากที่สุด
7	ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนและ ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถ พิเศษ	4.56	0.528099	มากที่สุด
8	ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	4.56	0.433013	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลการศึกษา				
9	ผู้บริหารมีการการตัดสินใจตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้าน จิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย	4.66	0.505525	มากที่สุด
10	ผู้บริหารมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อวัดคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.76	0.422953	มากที่สุด

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์		μ	σ	ระดับ
11	ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของ สถานศึกษา โดยจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาตามระเบียบ การวัดและประเมินผล	4.68	0.499722	มากที่สุด
การนิเทศการศึกษา				
18	ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมครูใน การปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.75	0.504149	มากที่สุด
19	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียน การสอน	4.78	0.450617	มากที่สุด
20	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการสร้างคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกายสังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ให้เต็มตามวัย และศักยภาพ	4.71	0.450617	มากที่สุด
21	ผู้บริหารมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของหลักสูตรอย่างแท้จริง	4.68	0.53203	มากที่สุด
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้				
22	พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.73	0.54365	มากที่สุด
23	จัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียน	4.70	0.556776	มากที่สุด
24	พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ	4.73	0.478423	มากที่สุด
25	จัดหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ	4.68	0.618915	มากที่สุด
โดยรวม		4.64		มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$) เมื่อพิจารณาารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) การวัดและการประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.46$)

อภิปรายผล

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เด่นนภา จุ้ยดอนกลอย (2559: 62) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้านการ นิเทศการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งตระหนักถึงความสำคัญ ของการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือและพัฒนางานให้ทัน ต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหน่วยงานทาง

การศึกษาทุกระดับ มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน คือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการนิเทศเพื่อจะได้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการทำงานซึ่งกันและการนิเทศการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และ กระบวนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพถึงระดับที่พึงประสงค์ และ มาตรฐานการศึกษา ของประเทศ จำเป็นต้องมีการรักษาและควบคุมคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐาน และกระบวนการนิเทศการศึกษาก็มี ขอบข่ายการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นการควบคุมมาตรฐานการศึกษาโดยตรง และสอดคล้องกับ อุษา แซ่เตียว (2559: 123) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีการแนะนำติดตาม อยู่เสมอโรงเรียนจึงมีระบบการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นระบบจัดหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายดังนั้น การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โรงเรียนควรให้ ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยการ พัฒนาครูทั้งสองกลุ่มนี้จะต้องมีวิธีการหรือกิจกรรมที่จะพัฒนาไม่เหมือนกันและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ของกลุ่มครูดังกล่าวด้วย

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชา สรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 2) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ประชากร คือ ครูโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$) เมื่อพิจารณา รายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด การนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) การวัด และ ประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) การจัดการเรียนรู้การศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร อยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 4.46$) โดยมีสาระสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้ 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการนำ หลักสูตรของสถานศึกษามาใช้จริง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการปรับปรุง และพัฒนา หลักสูตรให้มีความเหมาะสมอยู่ เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำ โครงสร้างหลักสูตร เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการติดตามการประเมินผลการใช้ หลักสูตรของ สถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.83$) 1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) เมื่อพิจารณา รายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระฯ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด

($\mu = 4.70$) รองลงมาคือ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนและ ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้วยโอกาสและมีความสามารถ พิเศษ และใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

($\mu = 4.36$) 1.3 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหาร มีการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อวัดคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$) ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา โดยจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาตามระเบียบ การวัดและประเมินผล และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการการตัดสินใจตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้าน จิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$) 1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีการ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือครูในการทำวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา ผู้บริหารมีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้น เรียนอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม สาระ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการ เรียนรู้และ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$) 1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมครูใน การปฏิบัติงาน ตาม ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$) ผู้บริหารมีการส่งเสริมการสร้างคุณภาพของผู้เรียนใน ทุกด้าน ทั้ง ด้านร่างกายสังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ให้เต็มตามวัยและศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของหลักสูตรอย่าง แท้จริงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) 1.6 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อยู่โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาคู่มือในโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา จัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อ เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.70$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$)

2. เสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ 2.1 ด้านการพัฒนา หลักสูตร โรงเรียนมีกรอบหลักสูตรที่ชัดเจน แต่ควรส่งเสริมให้ครูทุกกลุ่มสาระมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนวางแผน หลักสูตร และควรมีการทบทวนหลักสูตร 2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย แต่ควร เน้นการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น และควรมีการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างครูในรูปแบบ PLC 2.3 ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา ควรพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่วัดสมรรถนะของผู้เรียนจริง ๆ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง เช่น แฟ้มสะสมงาน โครงการ หรือการสังเกตพฤติกรรม มากกว่าการใช้ข้อสอบปรนัยเพียงอย่างเดียว 2.4 ด้านการ

วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยมีที่ปรึกษาให้คำแนะนำใกล้ชิด และควรสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนเวทีในการเผยแพร่ผลงาน เพื่อให้ครูเห็นคุณค่าและนำผลวิจัยมาใช้จริงในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรปรับรูปแบบการนิเทศให้เน้นการแลกเปลี่ยนเชิงวิชาการระหว่างผู้บริหารกับครูในลักษณะ ‘นิเทศแบบร่วมมือ’ มากกว่าการตรวจเอกสาร 2.6 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดอบรมให้ครูพัฒนาสื่อที่ใช้เทคโนโลยี ควรมีเวทีประกวดหรือแลกเปลี่ยนผลงานระหว่างครูเพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการสร้างสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาของตนเพื่อเพิ่มคุณภาพในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ควรสนับสนุนด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น

References

- กฤษณา ศรีสุข. (2557). *การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กิ่งแก้ว เพ็งศิลา. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติชัย อจหาญ. (2565). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2556). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. ยะลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2545). *การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซนเตอร์.
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (2543). *Competency – Based Human Resources Management*. กรุงเทพฯ : HR Magazine.
- อัครศักดิ์ คงคำสวัสดิ์. (2550). *ทุนมนุษย์: การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).

- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์
- นิสดารก์ เวชยานนท์.(2551). มิติใหม่ในการบริหารทุนมนุษย์. กรุงเทพฯ: กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด.
- บรณัน สาแล. (2564). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญสอน ประถมวงศ์. (2556). ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนแม่สะเรียงบิพัตร์ศึกษา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารวิชาการ. 13(1): 304.
- ปรีชาติ โพธิ์ใบงาม. (2558). สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ศษ.ม. (สาขาวิชาบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พัชัญพิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ลัดดาวัลย์ สืบจิต. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการ บริหารจัดการการศึกษา. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิไลลักษณ์ รุกิจ. (2566). การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
- ศุภชัยยะประภาส. (2548). การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย: กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย. กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สุตามาส ศรีนอก. (2557). ปัจจัยสมรรถนะครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิตของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อิสหาก นุ้ยโละ. (2556). สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา อิสลาม, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Boam, R. and Sparrow, P. (1992). *Designing and Achieving Competency*. McGraw-Hill, Reading.
- Boyatzis, R. E. (1982). *The competent manager: A model of effective performance*. New York : John Wiley and Sons Inc.

Calderon, L.A. (1989). *Characteristics of excellent teacher as perceived by students, teachers and administrators in the Los Angeles Community College District*. Dissertation Abstracts International, 49(9), pp. 2512–A.